

Sygn. akt II C 695/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Orłonek

Protokolant : Kamila Haławczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 października 2016 r. w S.

sprawy z powództwa **(...) Bank (...) Spółki Akcyjnej we W.**

przeciwko **H. K.**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zwalnia od udziału w sprawie kuratora pozwanej – J. O.;

III. przyznaje kuratorowi pozwanej J. O. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 300 zł (trzysta) tytułem wynagrodzenia.

Sygnatura akt II C 695/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 września 2014 r. wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym powódka (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. wniosła przeciwko pozwanej H. K. o zapłatę kwoty 15801,31 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od 1 października 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów sądowych w kwocie 198 zł.

W uzasadnieniu wskazała, że przyznała pozwanej pożyczkę w rachunku prowadzonym w ramach jej konta ustalając limit w wysokości 9800 zł. Wskazała, iż w ramach umowy pozwana zobowiązała się do dokonywania comiesięcznych wpłat w wysokości 1400 zł. Dodała, iż pozwana nie wywiązała się z obowiązku comiesięcznego zasilania rachunku jak również spłaty wykorzystanej pożyczki z upływem okresu, na jaki została zawarta. Podniosła, iż wezwanie pozwanej do zapłaty okazało się bezskuteczne.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 10 października 2014 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny na skutek nie wykonania przez powoda zobowiązania do wskazania aktualnego adresu pozwanej w określonym terminie uchylił nakaz zapłaty z dnia 10 października 2014 r. i przekazał sprawę do tut. Sądu zgodnie z właściwością ogólną pozwanej.

Postanowieniem z dnia 25 marca 2015 r. tut. Sąd na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 kpc zawiesił postępowanie w sprawie.

Pismem z dnia 14 lipca 2015 r. powódka wniosła o podjęcie zawieszzonego postępowania oraz ustanowienie kuratora dla doręczeń do zastępowania nieznannej z miejsca pobytu pozwanej. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych oraz zasądzenie kosztów uzyskania informacji z (...) MSWiA w kwocie 31 zł.

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2015 r. ustalono wysokość zaliczki na poczet wydatków związanych z wynagrodzeniem kuratora dla nieznannej z miejsca pobytu pozwanej na kwotę 300 zł. Powyższą kwotę uiściła strona powodowa.

Postanowieniem z dnia 7 października 2015 r. podjęto zawieszzone postępowanie. Zarządzeniem z dnia 7 października 2015 r. ustanowiono dla nieznannej z miejsca pobytu H. K. kuratora w osobie J. O..

W odpowiedzi na pozew, kurator pozwanej wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując żądanie zarówno, co do zasady jak i co do wysokości. Podniosła nadto zarzut przedawnienia. Wniosła również o zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

W piśmie z dnia 14 kwietnia 2016 r. powódka zaprzeczyła twierdzeniom kuratora. Wskazała, iż na dochodzoną wiarygodność składa się kapitał w kwocie 10093,89 zł, odsetki w kwocie 5707,42 zł, dalsze odsetki od kwoty 15801,31 zł od dnia 1 października 2014 r. do dnia zapłaty obliczone według zmiennej stopy procentowej w wysokości 4-krotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Sąd zważył, co następuje:

Wobec braku inicjatywy dowodowej strony powodowej Sąd nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych wskazujących na zasadność wniesionego powództwa.

Powództwo nie był zasadne i jako nieudowodnione nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powódka twierdziła, że jego roszczenie znajduje swoje źródło w umowie o przyznanie limitu kredytowego zawartej z pozwaną. Kurator pozwanej zakwestionował żądanie zarówno, co do zasady jak i też, co do wysokości. Nadto podniósł zarzut przedawnienia.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie to powódka winna udowodnić, że pozwana powinna zapłacić mu należność w wysokości 15 801,31 zł z odsetkami umownymi jak w pozwie. Stosownie, bowiem do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód.

Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Powódka winna zatem udowodnić, kiedy i na jakich dokładnie warunkach zawarła z pozwaną umowę bankową, aby można było ustalić (i aby Sąd mógł to zweryfikować) czy zaszły okoliczności faktyczne skutkujące ustaleniem, że pozwana nie wywiązała się z tej umowy. Powódka powinna udowodnić, jaka była wysokość oprocentowania wykorzystanego limitu kredytowego, warunki i wysokość jego spłaty, termin spłaty limitu (datę wymagalności poszczególnych spłat), warunki przedłużenia bądź nieprzedłużenia umowy przez Bank, jak również warunki ewentualnego wypowiedzenia umowy. Dopiero wtedy możliwym byłoby ustalenie, kiedy pozwana powinna

dokonywać spłat wykorzystanego limitu kredytowego i kiedy stały się wymagalne poszczególne kwoty z tego tytułu. Nie może ulegać wątpliwości, że poszczególne spłaty były wymagalne w różnych terminach i od dat ich wymagalności należy liczyć termin przedawnienia roszczenia, nie zaś od daty postawienia kredytu w stan natychmiastowej wymagalności, ani tym bardziej od daty zakończenia umowy. Poszczególne kwoty były na pewno wymagalne wcześniej, jednak bez treści umowy o przyznanie limitu, nie sposób ustalić, kiedy dokładnie. Bez złożenia dowodu z dokumentu w postaci umowy bankowej, wobec kwestionowania tych okoliczności przez pozwaną, nie możliwe było ustalenie powyższych okoliczności. Nie wiadomo także, jakie opłaty i prowizje, zgodnie z umową mogły zostać pozwanej naliczone, a zapewne zostały one przez powoda wliczone do łącznej sumy zadłużenia.

Zasadności roszczenia powoda, co do zasady i co do jego wysokości nie dowodzą złożone przez powoda dokumenty w postaci zestawienia transakcji w ramach konta nr (...). Powódka popierając zasadność swojego żądania oparła się na zawartej z pozwaną umowie kredytu, wyciągu z ksiąg wystawionym w dniu 30 września 2014 r. oraz wezwaniu do zapłaty z dnia 2 grudnia 2013 r. niemniej dokumenty te mimo wezwania Sądu skierowanego do pełnomocnika powoda nie zostały przez niego przedłożone (k.30).

W ocenie Sadu wskazać należy, iż powódka już w pozwie, a najpóźniej po zakwestionowaniu udowodnienia wysokości roszczenia, (co zostało podniesione w odpowiedzi na pozew), winna zgłosić wszelkie twierdzenia i wnioski dowodowe na poparcie swoich twierdzeń celem wykazania zasadności i wysokości roszczenia. Wartość dowodowa wydruków zestawienia transakcji, jakie zostały złożone przez powódkę do akt sprawy, jest znikoma i niewystarczająca dla ustalenia wysokości rzeczywistego zadłużenia pozwanej. Wydruk taki można potraktować jedynie jako dowód z dokumentu prywatnego. Dokument tego rodzaju, nie może stanowić i nie stanowi dowodu na wysokość zobowiązania pozwanej, w szczególności wobec stanowiska kuratora pozwanej wprost kwestionującej wysokość żądania powoda oraz wobec braku dokumentów źródłowych, z których wynikałaby wysokość należności do spłaty. Formalna moc dowodowa dokumentu prywatnego, jak stanowi art. 245 k.p.c., ogranicza się do domniemania, że złożono oświadczenie nim objęte, tylko w takim zakresie dokument ten nie budzi wątpliwości Sądu, natomiast materialna moc dowodowa tego dokumentu bez poparcia go odpowiednimi dokumentami źródłowymi, jest nikła. Treść oświadczenia zawartego w dokumencie prywatnym nie jest bowiem objęta domniemaniem zgodności z prawdą zawartych w nim twierdzeń. Zatem dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy – nie jest dowodem wysokości zadłużenia pozwanej (por. wyrok SN z dnia 25 września 1985 r., IV PR 200/85, OSNC 1986, nr 5, poz. 84). Znamienne jest przy tym, iż z przedłożonego zestawienia nie wynika czy jest to dokument wygenerowany elektronicznie a w związku z tym że nie wymaga pieczęci czy podpisu. Posługując się zresztą jedynie tym dokumentem możnaby co najwyżej ustalić wysokość wypłaconych przez pozwaną pieniędzy w ramach limitu a już nie zasadność naliczonych odsetek i kosztów dodatkowych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że powódka nie udowodniła, że pozwana winna uiścić na jej rzecz kwotę dochodzoną pozwem, zatem powództwo zasługiwało na oddaleniu w całości, jako nieudowodnione co do wysokości.

Na marginesie wskazać należy, iż trafny okazał się również zarzut kuratora pozwanej odnośnie przedawnienia dochodzonego pozwem roszczenia.

Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż od wejścia w życie ustawy nowelizującej Kodeks cywilny (ustawa z dnia 28 lipca 1990 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny, Dz.U. Nr 55, poz. 321), Sąd bada zarzut przedawnienia tylko wówczas, jeżeli zostanie zgłoszony przez stronę (jak w przedmiotowej sprawie).

Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie dochodzone niniejszym powództwem bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym i podlega trzyletniemu terminowi przedawnienia.

W przedmiotowej sprawie opierając się na samych twierdzeniach powódki należałoby ustalić, że w zamian za przyznanie limitu pozwana zobowiązała się do comiesięcznych wpłat na konto w wysokości po 1 400 zł. Analiza

złożonego zestawienia transakcji wskazuje, iż ostatnia taka wpłata miała miejsce 5 maja 2011 r. Od tego czasu pozwana zaniechała spłat.

Zgodnie zaś z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego bieg terminu rozpoczyna się od dnia w którym roszczenia stałoby się wymagalne gdyby uprawniony podjął czynność a najwcześniej możliwym terminie. Powódka wskazywała jako datę wymagalności roszczenia 25 sierpnia 2012 r. Jeżeli jednak pozwana już w maju zaprzestała dokonywania wpłat na rachunek już wówczas możliwe było wypowiedzenie umowy a nawet jeżeli umowa została zawarta na rok z opcją jej automatycznego przedłużania (odnawiania na taki sam okres – tak w piśmie powódki – k. 50) to nie powinno dojść do jej przedłużenia po 25 sierpnia 2011 r. Powódka wyraźnie bowiem wskazała, że obowiązkiem pozwanej było dokonywanie comiesięcznych wpłat po minimum 1400 zł. Uwzględniając zaś, że pozew wniesiony został 30 września 2014 r. a roszczenie podlega 3 letniemu terminowi przedawnienia, nie dzień wniesienia powództwa było przedawnione.

Mając powyższe na uwadze, przedmiotowe powództwo należało oddalić, co też Sąd uczynił orzekając jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw.

W toku postępowania ustanowiono dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanej H. K. kuratora procesowego w osobie J. O..

Przepis art. 144 §1 k.p.c. stanowi, że przewodniczący ustanowi kuratora, jeżeli wnioskodawca uprawdopodobni, że miejsce pobytu strony nie jest znane. W związku z tym, że odpadła przyczyna pełnienia w dalszym ciągu przez kuratora procesowego swej funkcji Sąd orzekł jak w punkcie II sentencji.

Zgodnie z §1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, wysokość wynagrodzenia takiego kuratora nie może przekraczać stawek minimalnych przewidzianych przepisami określającymi opłaty za czynności adwokackie, a w przypadku, gdy kuratorem jest radca prawny, przepisami określającymi opłaty za czynności radców prawnych.

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2015 r. ustalono wysokość zaliczki na poczet wydatków związanych z wynagrodzeniem kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanej na kwotę 300 zł. Powyższą kwotę uiściła strona powodowa.

Z uwagi na wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie oraz na nakład pracy kuratora, należało orzec, jak w punkcie III sentencji postanowienia.